

rettere sagt Overgang til næste Sag paa Dagsordenen, fordi jeg mener, at det er den korteste Maade at blive fri for denne Diskussion paa, om der kunde blive Flertal derved, og jeg vil tillade mig at henstille til ærede Medlemmer, at de gøre ligesaa. Jeg ved, at der er en hel Del ærede Medlemmer her i Salen, som egentlig synes, at det er det fornuftigste, men som paa den anden Side finde, at det er noget haardt, at undline Forslaget paa den Maade. Det kan godt være, at det kunde have været nok saa heldigt, om det var fremkommet i Form af et Forslag til en motiveret Dagsorden eller noget lignende, det skal jeg ikke have noget imod, men Hovedsagen er dog ikke Formen, men det reelle, og det reelle er det, at vi blive fri for Forslaget. Hvis der bliver Flertal for at slaa det ihjel, saa behøve vi ikke at ofre mere Tid paa det, men kunne bruge Tiden til nyttige Ting. Med denne Motivering vil jeg altsaa anbefale at følge det ærede Medlem for Viborg Amts 2den Valgkreds. Jeg stemmer for hans Forslag, fordi jeg lige straks var klar over, at det var den eneste Vej, jeg overhovedet kunde finde paa at gaa i denne Sag.

Ordføreren (Svend Høgsbro):

I Anledning af de Udtalelser, der kom fra „Partiet“ for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Leth-Espensen), skal jeg kun sige, at det vel ikke er noget, som overraster nogen i denne Sal, at der nu som tidligere er forskellige Opfattelser af de materielle og de aandelige Krav. Denne Forstel har gjort sig gældende her i Tinget saa langt tilbage, jeg kender dets Historie, og den vil formodentlig blive ved at gøre sig gældende. Der er maaste saa, som saa kraft som det ærede Medlem afviser de aandelige Interesser og kun bryder sig om de materielle. Men der vil sikkert nok altid være Medlemmer, der, ligesom f. Eks. det ærede Medlem for Holbæk Amts 3dje Valgkreds (H. V. Sjørgensen), selv om de ikke ganske afvise de aandelige Krav, dog lægge Hovedvægten paa, om det er kommet frem som Agravkrav eller ikke. Det er det her foreliggende Forslag ganske vist ikke, men jeg tror, det vil vare længe — og jeg haaber aldrig det vil ske — inden den Tid kommer, da der her i Tinget ikke skal findes Tilslutning og Forstaaelse af det Ord: „Mennesket lever ikke af Brød alene“.

Hvad angaar den Tale, som i øvrigt er fortalt om, at der ikke i Befolkningen er nogen Trang til denne Reform, da vil jeg kun sige, at „Befolkningen“ her jo ikke kan tages under eet; det have vi Vidnesbyrd nok om her ved denne Forhandling; selv

Folk, som staa hinanden meget nær, have jo meget forskellige Meninger om denne Sag. Naar vi se det ærede Medlem for Vejle Amts 6te Valgkreds (Paulin) i Forhold til Pastor Wilhelm Beck's Underkrift paa den Erklæring, jeg nævnte før, og det ærede Medlem for Odense Amts 5te Valgkreds (Lohmann) i Forhold til andre af Underkriverne, saa se vi, at der er meget forskellige Opfattelser blandt Folk der ellers, endog kirkelig set, staa hinanden nær; og da bør man ikke tale om og lade sig lede af, hvorvidt der i Befolkningen som Helhed kan siges at være noget bevidst Krav, som det ærede Medlem for Svendborg Amts 4de Valgkreds (Kr. Jensen) forlangte for denne Reform. Jeg vedtender mig, at de, hvis Krav jeg her ønsker at imødefomme — og det gøre sikkert alle de, der staa sammen med mig — ere ikke de kirkelig ligegyldige, om end disse ere de fleste, men de kirkelig interesserede Medborgere; det er dem, vi ønske at komme i Møde. Og naar den ærede Minister saa sagde, at i en Sag som denne, hvor det drejer sig om „Kirken“, vil han ikke — hvad han jo ellers indrømmer, er hans Mening — holde paa, at det er Lovgivningsmagten, som skal gaa i Spidsen, saa vil jeg dertil svare: Ja, hvem er det da? Det kommer naturligvis noget an paa, hvem man forstaar ved Kirken. Hvis det altsaa fra nu af skal være Løsenet fra den højtærede Ministers og hans Meningsfællers Side — jeg haaber ikke, de ere ret mange — at Kirken er Gæstligheden — det vil naturligvis ikke sige Præsterne; Gud naade dem, hvis de gif andre Beje end deres overordnede, men altsaa i sidste Instans den ærede Minister eller maaste det kirkelige Raad og dets øverste — saa vil jeg sige, ligesom jeg sagde før, at det vilde være ganske uberettiget, om man vilde slyde dem frem og sige: De skulle gaa i Spidsen. Ja, jeg vilde hellere end gerne have, at de gjorde det, men man maa ikke forlange, at vi andre skulle vente, indtil de Herrer sætte sig i Bevægelse og gaa i Spidsen. Det er ganske uberettiget at sætte Begrebet „Kirke“ ind i denne Forstand. Det, det her kommer an paa, er Menigheden og de kirkelig interesserede Medlemmer af Samfundet, det er dem, man maa tage Hensyn til her. Det andet har ingen Berettigelse. Naar den højtærede Minister endogsaa syntes at ville bestride vor Kompetence til at træffe visse af disse Bestemmelser her, fordi det var noget, som kun Kirken kunde og burde tage Bestemmelse om, saa er det jo ogsaa noget, som hænger sammen med den megen Tale fra gammel Tid om, hvorvidt dette Ting eller, rettere sagt,